

עמ"ת 54589/07/17 - מחמד אבו דקה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ת 54589-07-17 אבו דקה(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט אבי פורג
העורר	מחמד אבו דקה (עציר)
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

לפני ערר על החלטת בית משפט השלום בפתח תקווה (מ"ת 49192-06-17) מיום 5.7.17 במסגרתה הורה בית משפט קמא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו.

בדיון ביום 22.8.17 הודיע ב"כ העורר שהוא מוותר על טענתו לכרסום ראייתי. משכך נותרה הטענה האם בנסיבות העורר והמקרה יש לבחון חלופת מעצר ולהורות על שחרורו בתנאים.

רקע

1. כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (להלן: "**חוק הכניסה לישראל**"); גניבת רכב בצוותא, לפי סעיפים 413 ב ו-29(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1997 (להלן: "**חוק העונשין**"); נהיגה פוחזת ברכב, לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין; פריצה לרכב בכוונה לגנוב בצוותא, לפי סעיפים 413 סיפא ו-29(א) לחוק העונשין; חבלה במזיד ברכב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין; הפרעת שוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין; נהיגה ללא רישיון נהיגה, עבירה לפי סעיף 10א לפקודת התעבורה (נ"ח) תשכ"א-1961; נהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2א לפקודת רכב מנועי (נ"ח) תש"ל 1970; נהיגה כשברמזור אור אדום, לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961; החזקת כלי פריצה לרכב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין.

בכתב האישום נטען, כי העורר התפרץ בצוותא חדא עם אחר לרכב מסוג טויוטה, באופן שבו ניפץ את חלון הרכב האחורי באמצעות מברג, נכנס פנימה, פירק את חובק ההגה, עקר את הסוויץ והרכיב מערכת התנעה שונה של אימבולייזר וסוויץ וכן החליף את מחשב הרכב. כל זאת בעוד האחר ממתין בסמוך בתוך רכב מסוג מזדה. לאחר מכן, התניע העורר את רכב הטויוטה ונסע מהמקום בעוד רכב המזדה נוסע בסמוך אליו. בהמשך לאמור, נוכח דיווח שהתקבל במוקד 100 ומשזוהו הרכבים על ידי שוטר ופקח עירוני אשר נסעו בניידת משטרה, כרז להם השוטר לעצור תוך הפעלת אורות כחולים. בתגובה לכך המשיכו הרכבים בנסיעתם יחד, זיגזגו בין נתיבים ואף חצו

צומת ברמזור אדום. בהמשך התפצלו הרכבים באופן שהעורר המשיך בנסיעתו ברכב המזדה לעבר חניית איצטדיון כפר סבא ואז פרק מהרכב והחל בורח בריצה בעוד השוטר אחריו צועק לעברו מספר פעמים "עצור משטרה". בהמשך, לאחר שנעצר על ידי השוטר ומשהתבקש העורר להזדהות בפניו, הזדהה בשמו, אך ציין כי הוא מתגורר בטירה.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצר עד תום ההליכים בעניינו. העורר לא חלק על קיומן של ראיות לכאורה אך טען לגבי עוצמתן וכן טען כי אין בעניינו עילת מעצר. בית משפט קמא לא קיבל את טענותיו וקבע שקיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר והורה כאמור, על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו.

טענות הצדדים

3. העורר טוען, כי שגה בית משפט קמא, עת סבר שבעניינו קיימת עילת מעצר של מסוכנות, לנוכח העובדה שמדובר בעבירות רכוש שבמצב דברים רגיל אינן מקימות עילת מעצר של מסוכנות. לטענתו, לא קיימת עילת מעצר ובוודאי לא בעוצמה שתוארה על ידי בית משפט קמא. עוד נטען, כי בנסיבות ביצוע העבירה ובעברו של העורר אין כדי ללמד על קיומה של עילת מעצר של מסוכנות וכי לכל היותר יש עילת מעצר ברף התחתון שחובה לאיין באמצעות חלופת מעצר. בעניינו מדובר בעבירה שהעונש המירבי עליה הוא שלוש שנות מאסר ואין בה כדי להעיד על מסוכנות שלא ניתן לאיינה.

העורר טוען, כי שגה בית משפט קמא עת קבע שחלופת מעצר שמשמעותה שחרורו של העורר לאזור בגיבוי ערבויות כספיות בלבד לא תיסקן.

עוד טוען העורר, כי בחינת עניינו מחייבת תוצאה שונה וניתן להורות על שחרורו בתנאים כספיים גבוהים שיבטיחו התייבבותו, וכן צדדי ג' ישראליים שיוכיחו את יכולתם הכלכלית לעמוד בהתחייבויות.

4. המשיבה טוענת מנגד, כי יש לדחות את הערר ואין מקום להתערב בהחלטת בית משפט קמא וזאת בהתחשב במאפייני העושה ובמהות המעשה. ביחס למאפייני העושה, מדובר בעורר יליד 1986, שלחובתו שלוש הרשעות קודמות בעבירות של שהייה בלתי חוקית, החזקת כלי פריצה, הפרעה לשוטר, תקיפת שוטר, כשבהרשעתו הקודמת מיום 7.11.13, הוא נדון לעונש מאסר בפועל בן שישה חודשים. בכל אותן הרשעות קודמות נדון העורר לעונשי מאסר בפועל. ביחס למאפייני המעשה, מדובר בביצוע עבירות בצוותא חדא, כאשר עיון בכתב האישום מלמד שחלקו של העורר הוא החלק הדומיננטי, ובפועל העורר הוא שמבצע את העבירה במרביתה, עבירה שמבוצעת בשיטתיות ובתחכום. בנוסף, לטענת המשיבה, ישנן עבירות נוספות פרט לעבירת גניבת רכב בצוותא חדא ופריצה לרכב וחבלה במזיד ברכב, שיש בהן ללמד על מסוכנות העורר ועל הקושי ליתן אמון בעורר. כן קיימות עבירות של נהיגה פוחזת לצד עבירות שיש בהן כדי להקים מסוכנות של ממש ביחס לעושים שימוש בדרך וכן יש הימלטות מן הדין עת ביקש העורר להימלט מהשוטרים.

דין והכרעה

לאחר שעיינתי בנימוקי הערר ובהחלטת בית משפט קמא ושמעתי את טענות הצדדים בדיון שהתקיים לפני, דין הערר להידחות.

המעשים המיוחסים לעורר מקימים יסוד סביר הן למסוכנות והן לחשש מפני הימלטות מן הדין ושיבוש הליכי משפט.

מדובר בעבירות רכוש חמורות שבוצעו לכאורה על ידי העורר ונעשו תוך שיתוף פעולה עם אחר כאשר נלווית להן גם עבירה של כניסה לישראל שלא כחוק. בנוסף, אין להקל ראש בהימלטותו מהמשטרה.

העבירות בוצעו תוך תכנון מוקפד, כשהעורר הצטייד מראש באמצעים לפריצה לרכב, כמפורט בכתב האישום. בהקשר זה, נראה שהעבירות האמורות, מלמדות על חזקת מסוכנות גבוהה, בפרט שגניבת הרכב הפכה למרדף משטרתי, על כל הסכנות הכרוכות בכך, לרבות סיכון הציבור בעת מעבר ברמזור אדום (וראו בהקשר זה: בש"פ 5431/98 **פרנקל נ' מדינת ישראל** (18.9.98); בש"פ 45/10 **מסארוה נ' מדינת ישראל** (8.1.10)).

עבירות על חוק הכניסה לישראל מקימות חשש להתחמקות מהליכי משפט ולהימלטות מאימת הדין, ולעניין זה קבע בית המשפט העליון (כב' השופטת ארבל) בבש"פ 6781/13 **קונדוס נ' מדינת ישראל** (4.11.13) (להלן: "**קונדוס**") כך:

"אישום נגד תושב האזור בגין שהיה בלתי חוקית בישראל מקים חשש להתחמקות מהליכי משפט על דרך של הישארות הנאשם בשטחי הרשות הפלשתינית, בהם אין פועלות רשויות האכיפה של ישראל (וראו גם: בש"פ 7136/04 פיאלה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.8.04)). אמנם, לא אחת מתקיימת במקרים אלה עילת מעצר נוספת, מבין העילות המנויות בחוק המעצרים, לרוב כאשר מתווספות על עבירת השהיה הבלתי חוקית עבירות אחרות. ויחד עם זאת, דומה כי הקושי העיקרי נוגע למקרים בהם עילת המעצר המרכזית הינה חשש הימלטות מן הדין."
(שם, בסעיף 8).

בהמשך, מתייחס בית המשפט העליון גם לשיקולים העומדים בבחינת האפשרות לשחרר שוהה בלתי חוקי לחלופת מעצר באזור ובין היתר, מתייחס לעילת מסוכנות ועבר פלילי:

"שיקול מרכזי נוגע לעבירות המיוחסות לנאשם - האם מיוחסת לו אך עבירה בגין עצם הכניסה לישראל שלא כדין, או שמא מיוחסות לו גם עבירות נלוות. אין דומה מי שביצע עבירה של שהיה בלתי חוקית לבדה, למי שביצע לכאורה, בנוסף לשהייה הבלתי חוקית בישראל, גם עבירות אחרות. אין מקרה בו מדובר בעבירות קשות וחמורות שפגיעתן בציבור ובפרט כבדה, דומה למקרה שעניינו עבירה קלה יחסית. כאשר מדובר בעבירות חמורות, וככל שפגיעתן בקרבן העבירה קשה יותר, קיים אינטרס ציבורי כבד משקל יותר למצות את הדין עם מבצע העבירה. אציין כי במקרים בהם מדובר בעבירות חמורות, ובפרט נוכח הסמיכות הגיאוגרפית בין ישראל לאזור, קמה ממילא לרוב גם עילת המסוכנות, אם משמעות שחרורו של הנאשם לאזור היא כי הוא יוכל לשוב ולנסות להיכנס לישראל לשם ביצוע עבירות דומות נוספות. מקום שקיימות עבירות נוספות, שאלת ההתחמקות מן הדין אינה

עומדת לבדה ולרוב יש לבחון גם את מסוכנותו של הנאשם, אם יפר את תנאי השחרור שעל קיומם אין למערכת האכיפה בישראל דרך לפקח באזור.

מכל מקום, ככל שמדובר במי שמיוחסות לו עבירות נוספות לעצם השהיה הבלתי חוקית בארץ, יהיו מקרים בהם יהיה זה מוצדק להבחין בין מי שהעבירות הנוספות שביצע נועדו אך כדי "לאפשר" את המשך שהייתו בישראל, למי שביצע עבירות נוספות בנפרד ובמנותק מעצם הכניסה הבלתי חוקית לארץ. ודוק: אין בדברים כדי לומר כי ביצוע עבירות נוספות אך לשם הבטחת האפשרות להישאר בישראל הופכת את המעשים לקלי ערך. מדובר בעניין שהוא תלוי נסיבות המקרה. ויחד עם זאת, מקום שהשהיה בישראל נוצלה ואולי אף יועדה למטרות ביצוע עבירות אחרות, יש לכך משום היבט נוסף של חומרה." (שם בסעיף 11).

"כאשר מדובר במי שאין לחובתו עבר פלילי מכביד - ובכלל זה כאשר אין מדובר במי שלחובתו הרשעות רבות קודמות בעבירות של שהיה בישראל שלא כדין, וכאשר העבירה היחידה המיוחסת לו היא של שהיה בלתי-חוקית בישראל, אני סבורה כי ניתן להורות על שחרור לחלופת מעצר באזור, ולהבטיח את ההתייצבות לדין בהפקדה כספית ובערובות כספיות משמעותיות (ראו למשל: בש"פ 9193/99 הנ"ל; בש"פ 1023/97 אלאטרש נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (19.2.97)). ככל שמדובר במי שביצע עבירות חמורות יותר לצד הכניסה שלא כדין לישראל; ככל שמדובר במי שלחובתו עבר פלילי מכביד; וככל שמדובר במי ששוחרר בעבר בערובה, לא התייצב למשפטו ובהמשך נעצר שוב בגין שהיה בלתי חוקית בישראל, בין אם לצד עבירות נוספות, בין אם כעבירה עצמאית - יקשה להורות על שחרור לחלופת מעצר באזור." (שם בסעיף 12).

במקרה דנן נראה כי המבחנים האמורים בהלכת **קונדוס** מתקיימים בענייננו. העורר נכנס לישראל שלא כדין וזאת במטרה לבצע עבירת רכוש כלפי הציבור בישראל ותוך סיכון ביטחון. בנוסף, אין מדובר בפעם הראשונה שהעורר נכנס לישראל שלא כדין. הנסיבות האמורות מצביעות על כך שרשויות החוק אינן מרתיעות את העורר והן מקימות חשש לשיבוש הליכי משפט. יתר על כן, שעה שקיים קושי אובייקטיבי ליתן אמון בעורר, נוכח ניסיון ההימלטות מהמשטרה, ממילא לא יטה בית המשפט להורות על המרת המעצר (ראו: בש"פ 2790/17 **מדינת ישראל נ' פלוני** (28.3.17)).

בנסיבות לעיל, אני סבור כי יש בחלופה כלשהי, לרבות ערובה של אזרחים ישראלים, כדי לאיין את המסוכנות של העורר והחשש מהימלטותו מן הדין.

טרם סיום אציון, כי עיינתי בהחלטות אליהן הפנה העורר ולא מצאתי כי יש בהן כדי לשנות מהחלטתי, שכן כל מקרה לנסיבותיו. כן אציון, באשר לבש"פ 6440/09 **אבו רידה נ' מדינת ישראל** (18.8.09), כי ניתן על ידי כב' השופטת ארבל, שנים מספר לפני הלכת קונדוס שפורטה לעיל, ואין גם בו כדי לשנות מהחלטתי כאמור.

נוכח כל האמור לעיל אני סבור כי לא נפלה שגגה בהחלטת בית משפט קמא ולפיכך, דין הערר להידחות.

העורר ישאר במעצר עד לתום ההליכים נגדו.

ניתנה היום, ט' אלול תשע"ז, 31 אוגוסט 2017, בהעדר
הצדדים.